

Årsrapport 2022

Patientnämnden

Dnr 2023-18A

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
1.1 Forskning, utveckling och innovation.....	3
2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	3
2.1 Händelser av väsentlig betydelse.....	3
2.2 Väsentliga personalförhållanden.....	4
2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	4
3 Driftredovisning.....	10
3.1 Ekonomiskt resultat.....	10
3.2 Ekonomisk analys.....	10
4 Bilagor.....	11
4.1 Bilaga Budgetomfördelningar 2022.....	11

1 Sammanfattning

Årsrapport per december 2022 är Patientnämndens tredje uppföljningsrapport till regionstyrelsen. I rapporten lämnas en ekonomisk analys, utveckling av nämndens verksamhet och resultat för perioden januari-december. I rapporten sker en uppföljning av de mål som fullmäktige har riktat till Patientnämnden samt en bedömning för måluppfyllelse vid årets slut.

Patientnämnden har under perioden bedrivit verksamheten i enlighet med plan. Antalet patientärenden som inkommit och avslutats är i paritet med tidigare år. Stödpersonsverksamheten har haft i huvudsak samma omfattning som föregående år.

Måluppfyllelsen är god. I några fall har inte de mål som nämnden uppsatt för sin verksamhet uppnåtts, men sammantaget är Patientnämnden nöjd med måluppfyllelsen.

Bemanningen vid Patientnämndens förvaltning är god. Alla tjänster är tillsatta med kvalificerad personal. Antalet anställda är sex men har under del av året varit sju då en av medarbetarna varit tjänstledig på del under en del av året. Under årets inledning begränsades kompetensutvecklingen till intern kompetensutveckling, men sammantaget är kompetensen hög på förvaltningens personal.

Sjukfrånvaron är mycket låg.

Patientnämndens ekonomiska läge är gott. Nämnden uppvisar ett betydande överskott för året, huvudsakligen på grund av att pandemin inneburit lägre kostnader för att driva verksamheten men också på grund av att en vakans förevarit under del av våren, och att medarbetare med hemmavarande små barn inte jobbar heltid.

Bedömningen inför kommande år är att Patientnämnden kommer att bedriva sin verksamhet inom beslutad ram utan att vidta specifika åtgärder för att komma i ram.

1.1 Forskning, utveckling och innovation

Utveckling

Patientnämndens förvaltning arbetar kontinuerligt med utvecklings- och förbättringsarbete. Under 2022 har inga större upplagda utvecklingsprojekt genomförts utan utvecklingsarbetet har fokuserats på att förbättra delar av arbetsprocesser. Så har tex formerna för återföring av gjorda erfarenheter till vården bearbetats och agerande vid misstanke om barn som far illa förtydligats.

Arbetet med att vidareutveckla diariesystemet VSP 2.0 mot VSP 3.0 fortgår och kommer så att göra även under 2023 och 2024.

Förvaltningen har också drivit frågan om att införa 1177-tjänsten En väg in i regionen. Dock finns ännu inget beslut om detta.

Innovation

Under året har inga innovationer tagits fram vid Patientnämndens förvaltning.

2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2.1 Händelser av väsentlig betydelse

Under perioden har nämndssammanträden genomförts i enlighet med plan men i ett fall som videomöte. Nämnden och dess förvaltning har utvecklat former för videomöten på ett positivt sätt. Möjligheten att ha möten via video finns även framgent men kommer sannolikt att användas sparsamt.

Förvaltningen har under året fokuserat på att bedriva kärnverksamhet och på kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete i förvaltningens arbetsprocesser. Arbetet med vidareutveckling av diariesystemet VSP 2.0 till

VSP 3.0 har fortgått under året.

2.2 Väsentliga personalförhållanden

Arbetsmiljö

Patientnämndens förvaltning har inte fullt ut genomfört planerade utbildningsinsatser i enlighet med arbetsmiljöplanen. Dessa har skjutits på framtiden i beslut som tagits i dialog på arbetsplatsträff.

Förvaltningen har goda rutiner för ett systematiskt arbetsmiljöarbete och utvecklade rutiner för tex agerande vid hot och våld.

Sammantaget har förvaltningen en god arbetsmiljö i fungerande lokaler.

Under året har skyddsronnd genomförts och dialog har igenomförts med bland annat fastighet för översyn av tex temperatur i förvaltningens lokaler, arbetsbelysning och problem med överhörning mellan handläggarnas arbetsrum.

Sjukfrånvaroutveckling

Då förvaltningen är färre än 10 personer redovisas ingen sjukfrånvaro i Diverportalen. Sjukfrånvaron följs av förvaltningschefen.

Under året understiger sjukfrånvaron 1%. Ingen medellång sjukfrånvaro eller långtidsfrånvaro har förekommit under de senaste 12 månaderna. Inte heller någon upprepad korttidsfrånvaro.

Närvarotid

Patientnämndens förvaltningschef har inte tillgång till sammanställning över närvarotid i Diver utan följer detta separat.

Under året har frånvaro i form av semester, och flexledighet lagts ut och dessutom innebär vakans av administratör/nämndsekreterare under del av våren att närvarotiden påverkas i någon omfattning. Ny administratör/nämndsekreterare tillträdde i början på sommaren och förvaltningen har sedan dess full bemanning.

Effekten av den något lägre närvaron på förvaltningen bidrog i någon omfattning till att påverka nämndens ekonomiska resultat i positiv riktning.

Antal anställda

Personalstyrkan på Patientnämndens förvaltning uppgår till sex personer. Tjänsteomfattningen är sex heltidstjänster. Under våren 2022 var två av förvaltningens medarbetare tjänstlediga på deltid och ersattes under denna tid av en vikarie vilket innebär att personalstyrkan under första halvåret bestod av sju personer som bemannade sex tjänster.

Inga förändringar av tjänsteomfattningen har gjorts under året.

En befattningshavare har permanent lämnat förvaltningen och ersätts med annan medarbetare. Vakans uppstod på denna befattning under en begränsad tid under hösten. Viss frånvaro har också förelegat som ett resultat av lagstadgad rätt till ledighet på grund av barn under sju år.

2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av fullmäktiges mål

I Patientnämndens verksamhetsplan för 2022 har de mål som fullmäktige riktat till nämnden omsatts till ett antal indikatorer. Delårsrapporten är en uppföljning av resultat vid augusti månads utgång samt en bedömning

av måluppfyllelse. I följande avsnitt redovisas en samlad bedömning av måluppfyllelse för samtliga mål som fullmäktige riktat till Patientnämnden.

För målen görs en helhetsbedömning av måluppfyllelse och för indikatorerna bygger bedömningen på utfall i förhållande till målnivån som är satt i nämndplan för 2022.

Bedömning av mål

Status	Färg
Målet uppfylls helt	
Målet uppfylls delvis	
Målet uppfylls inte	

Bedömning av indikator

Status	Kriterie	Färg
Målvärdet uppfylls helt	100 procent av målvärde eller högre	
Målvärdet uppfylls delvis	80 -99 procent av målvärde	
Målvärdet uppfylls inte	Under 80 procent av målvärde	

Sammanfattning

Regionmål	Prognos
Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi	 Mål kommer helt uppfyllas

Patientnämnden har 2022 haft mål/indikatorer som inte på samma sätt som tex 2021 varit direkt mätbara. Ambitionen har varit att fånga in fler perspektiv än direkt mätbara, som ofta bara speglar en begränsad del av verksamheten. Det innebär att bedömningen av måluppfyllelse till stor del bygger på bedömningar gjorda av förvaltningens personal.

Den sammantagna bedömningen av 2022 års verksamhet och de mål/indikatorer som uppställts för året är att måluppfyllelsen är god utom vad gäller Regionfullmäktiges mål *Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv* som bara delvis uppfylls.

Vad gäller målet *Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv* uppställdes indikatorn *Förtroendevalda i Patientnämnden genomför medborgardialoger* vilket inte genomförts under året. Ambitionen att genomföra medborgardialoger är överförd till Patientnämndens Nämndplan 2023.

Uppföljning av regionmål

Hållbart samhälle

Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa

Kommentar

Patientnämnden har en indikator som stödjer fullmäktiges mål: *Patienter och närstående som är i kontakt med Patientnämndens förvaltning blir bemötta med värdighet och respekt.*

Måloppfyllelsen bedöms genom att förvaltningens personal tillsammans gör en bedömning baserat på bla feedback som erhållits vid direktkontakt med personer som tar kontakt med Patientnämnden. Personalen vid Patientnämndens förvaltning har under perioden kompetensutvecklats tex vad avser nationella minoriteter. Revidering av handlingsplan för HBTQ-frågor har genomförts under hösten.. I förändringsprocesser och när nya styrdokument/arbetsrutiner framtas beaktas ett jämställdhetsperspektiv och i mån av möjlighet tas jämställdhetsdata fram där förhållanden och villkor för olika kön synliggörs.

Indikatorer	
	Patienter och närstående som är i kontakt med Patientnämndens förvaltning blir bemötta med värdighet och respekt.

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet

Kommentar

Patientnämnden har en indikator som stödjer fullmäktiges mål: *Barn/ungdomar ges möjlighet till information och delaktighet i patientnämndsärenden där barnet/ungdomen är patient. Vid förändringar i verksamheten beaktas ett barnrättsperspektiv i de fall verksamheten bedömer att barn/ungdomar påverkas.*

Patientnämnden har sett över information om Patientnämnden i trycksaker och i digitala kanaler. I bla Patientnämndens folder används lättläst språk för att möjliggöra att även barn/ungdomar skall kunna förstå texten.

När handläggare bedömer det som lämpligt ges information till barnet som berörs av ärendet och beaktas dess synpunkter.

När Patientnämnden begär ett skriftligt svar i ett ärende rör barn/ungdomar biläggs alltid ett särskilt missivbrev där barnperspektivet lyfts och råd rörande svar adresserat till barnet/ungdomen.

Indikatorer	
	Barn/ungdomar ges möjlighet till information och delaktighet i patientnämndsärenden där barnet/ungdomen är patient. Vid förändringar i verksamheten beaktas ett barnrättsperspektiv i de fall verksamheten bedömer att barn/ungdomar påverkas.

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv

Kommentar

Patientnämnden har fyra indikatorer som stödjer fullmäktiges mål.

Patientnämndens handläggare ger information om Patientnämndens uppdrag och varmed Patientnämnden kan bistå en person som tar kontakt.

Nämnden har ett rutindokument där bla handlägningsprocessen beskrivs för att säkerställa en enhetlig handläggning. Arbete med att uppdatera rutindokumentet pågår kontinuerligt och fastställs för en tertiäl taget av förvaltningschef.

Förvaltningens personal ges kontinuerligt möjlighet till kompetensutveckling för att hela tiden utvecklas i yrkesrollen. Under perioden har dock ingen egentlig kompetensutveckling inom detta område skett.

Veckovis genomförs så kallade ärendeanalyser där ärenden går igenom, bla för att åstadkomma en enhetlig kategorisering men också för att vidareutveckla en enhetlig handläggning av ärenden.

Av 167 förordnade stödpersonsuppdrag under 2022 förordnades 101 samma dag som ärendet registrerades på Patientnämnden, 40 förordnades första vardagen därpå, 10 registrerades andra vardagen efter registreringen och 16 ärenden registrerades efter 3 vardagar eller mer.

Den genomsnittliga förordnandetiden låg på 0,95 dagar.

Ingen tydlig skillnad mellan män och kvinnor föreligger vad avser tidpunkt för registrering av ärendet till tid för förordnande av stödperson.

Inga medborgardialoger har planerats och genomförts under året.

Patientnämnden vidareutvecklar kontinuerligt sina rutiner. Rutiner bearbetas och dokumenteras i ett övergripande rutindokument, som fastställs tertiälvis för kommande tertiäl. En delmängd av rutinerna är förvaltningens arbete med att skapa beslutsunderlag åt nämnden och att dokumentera och verkställa nämndens beslut.

Under 2021 övergick Patientnämnden till att använda Platina som underlag för sina sammanträden, istället för Word och Excel som tidigare använts. Underlag som tidigare skickats till nämnden med epost publiceras nu i Meetings, liksom för övriga regionen.

Under året har formerna för skrivande av tjänsteskrivelser vidareutvecklats, liksom hur dokumentation av sammanträden skall ske. Utbildning i skrivande av tjänsteskrivelser och övrigt underlag har genomförts, liksom utbildning i att skriva jämställda tjänsteskrivelser och övriga beslutsunderlag.

Dialoger med förtroendevalda kring deras uppfattning av beslutsunderlag och dess kvalitet har genomförts i samband med samtliga sammanträden. Förtroendevaldas synpunkter har använts för att utveckla de beslutsunderlag som lämnas till nämnden.

Indikatorer
 Patienter och närstående som kontaktar Patientnämnden får information om Patientnämndens uppdrag. Handläggningen av klagomålsärenden är enhetlig.
 Patientnämnden förordnar stödpersoner utan onödig fördröjning och utifrån eventuella önskemål från patienten.
 Förtroendevalda i Patientnämnden genomför medborgardialoger.
 Patientnämnden vidareutvecklar rutiner för beredning, genomförande och dokumentation av nämndens sammanträden.

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Kommentar

Patientnämnden har två indikatorer som stödjer fullmäktiges mål.

Vid transporter i tjänsten används vid förvaltningen för transporter över 150 km i första hand fossilfria transportmedel, tex tåg.

Vid transporter under 150 km används i första hand kollektiva transporter och vid behov av transporter med bil används om möjligt bilar som drivs av elektricitet.

Under året har transporter över 15 km gjorts vid några tillfällen. Vid dessa har kollektiva färdmedel alternativt bokad buss använts vid två tillfällen av tre.

Vid resa på konferens till Stockholm nyttjades tåg som transportmedel. Vid resa till sammanträde och samverkan i Åsele, samåkte förvaltning och delar av styrelsen i bil. Dock ej elbil, vilket skulle ha använts om det funnits bokningsbart vid det aktuella tillfället.

Sammantaget bedömer dock nämnden/förvaltningen att målet är i huvudsak uppnått.

Patientnämndens förvaltning har under året ytterligare vidareutvecklat formerna för att kommunicera med vården via krypterad e-post, vilket förutom att öka hastigheten i kommunikationen också radikalt minskar pappersförbrukningen. Likaså har förvaltningen övergått till att få in stödpersonsrapporter och arvodesunderlag från stödpersoner i digital form. Förvaltningen tillämpar i viss omfattning möjligheten att arbeta från hemmet för att minska resandet.

Under året har förvaltningens personal deltagit i kompetensutveckling i fysisk form men också i hög grad i digital form eller via video.

Indikatorer
 Patientnämnden och dess förvaltning beaktar miljöaspekten vid val av av transportmedel vid tex tjänsteresor.
 Patientnämnden och dess förvaltning beaktar miljöaspekten vid kommunikation med sin omgivning.

God och jämlik hälso- och sjukvård

Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet

Kommentar

Patientnämnden har tre indikatorer som stödjer fullmäktiges mål.

Patientnämnden skall kunna nås av alla invånare huvuddelen av årets vardagar. Patientnämndens förvaltning kan nås på telefon, via brev, via e-post, via 1177 och genom bokade besök i förvaltningens lokaler i Regionens hus.

Brev, e-post och 1177 har tagits emot och handlagts samtliga vardagar under perioden. Telefontillgängligheten har varit god, men under del av juli månad och de första dagarna i augusti har förvaltningens telefoner varit stängda på grund av semester.

Under hösten 2022 har ett antal planerade besök genomförts av personer som vill ha Patientnämndens hjälp

Stickprovskontroll genomförd för kontroll. Fem slumpvis utvalda ärenden per månad kontrollerade.

Av de 60 ärenden som kontrollerats har 24 påbörjats samma dag som de kom in till förvaltningen, 16 har påbörjats påföljande vardag, 6 har påbörjats två vardagar efter ankomst, 9 har påbörjats tre vardagar efter ankomst och 5 har påbörjats senare än så.

Av 167 förordnade stödpersonsuppdrag under 2022 förordnades 101 samma dag som ärendet registrerades på Patientnämnden, 40 förordnades första vardagen därpå, 10 registrerades andra vardagen efter registrering och 16 ärenden registrerades efter 3 vardagar eller mer.

Den genomsnittliga förordnandetiden låg på 0,95 dagar.

Ingen tydlig skillnad mellan män och kvinnor föreligger vad avser tidpunkt för registrering av ärendet till tid för förordnande av stödperson.

Indikatorer
 Alternativa vägar att ta kontakt med Patientnämndens förvaltning.

Indikatorer	
	Patientnämndens förvaltning tar kontakt med anmälare och påbörjar handläggning av ärenden utan onödig fördröjning.
	Patientnämnden förordnar stödpersoner utan onödig fördröjning och utifrån eventuella önskemål från patienten.

Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Kommentar

Patientnämnden har två indikatorer som stödjer fullmäktiges mål.

Återföring av data och gjorda erfarenheter är genomförda enligt det koncept Patientnämnden tillämpat de senaste åren.

Återföringarna är genomförda i enlighet med gjord planering. Återföringarna är genomförda under tertial 1 utom i några fall där de genomfördes under inledningen av tertial 2.

Under hösten 2022 har förvaltningen gjort en översyn och vidareutveckling av hur återföringar skall genomföras framgent.

Förvaltningens personal har genomfört utbildning i att skriva jämställda tjänsteskrivelser.

I ärendesammanställningar redovisas data för olika kön i de fall där det bedöms vara relevant.

Under hösten har förvaltningen ytterligare övervägt vilka ytterligare områden data för olika kön kan beläsa. Detta arbete fortsätter även framgent.

Indikatorer	
	Strukturerad återföring av data och gjorda erfarenheter till vården.
	Patientnämnden belyser där det är möjligt skillnader mellan könen i sina ärendesammanställningar och analysrapporter.

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Indikatorer	
	Patientnämndens förvaltning är en arbetsplats där personalen trivs, mår bra och utvecklas.

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Kommentar

Patientnämnden har en indikator som stödjer fullmäktiges mål: *Vid årets slut uppvisar Patientnämnden ett balanserat resultat.*

Patientnämnden följer upp det ekonomiska resultatet månadsvis och rapporterar fortlöpande resultatet till nämndens ordförande samt till nämnden i sin helhet vid varje sammanträde.

Kompetensutveckling och deltagande i konferenser sker i möjligaste mån på distans.

Patientnämnden uppvisar efter 2022 ett positivt resultat.

Indikatorer	
	Vid årets slut uppvisar Patientnämnden ett balanserat resultat.

3 Driftredovisning

3.1 Ekonomiskt resultat

Patientnämndens verksamhet har under 2022 bedrivits till lägre kostnader i relation till budgeterat men något högre i jämförelse med motsvarande period 2021.

Akkumulerade kostnader är sammantaget 12,6% lägre än budgeterat. Nettokostnads-utvecklingen är 6,1%.

Under 2021 bedrevs verksamheten i stor omfattning på distans, både vad gäller förvaltningens arbete som i stor omfattning skedde från hemarbetsplatser, driften av nämnden som också i viss omfattning skedde via videolösningar och stödpersonverksamheten som i stor omfattning innebar att stödpersonerna inte kunde besöka sina patienter på avdelningarna utan skötte kontakterna via telefon. Sammantaget innebar detta lägre kostnader för att driva verksamheten.

Även inledningen av 2022 präglades i viss mån av pandemianpassad verksamhet vilket innebar något lägre kostnader under årets inledande månader. Viss vakans under del av våren har inneburit något lägre kostnader liksom viss lagstadgad tjänstledighet. I övrigt har strävan varit att bedriva så mycket som möjligt av kompetensutveckling, samverkan med vården och andra kontakter via video för att på så sätt spara både tid och resekostnader.

Då kostnaderna ligger inom budget föranleder det inte några åtgärder förutom att kontinuerligt följa upp kostnader och kostnadsutvecklingen.

Region Västerbotten Gruppering	December	Ackumulerat December					Helår
	Avvikelse	Ack Utfall föreg år	Ack Utfall innev år	Ack Budget innev år	Avvikelse	Förändring utfall i %	Årsbudget
☐ Verksamhetens intäkter							
Övriga intäkter		402	426	411	15	6,0 %	411
Total		402	426	411	15	6,0 %	411
☐ Verksamhetens kostnader							
Personal	45	-4 235	-4 337	-4 557	220	2,4 %	-4 557
Övriga personalkostnader	22	-1 020	-1 300	-1 672	372	27,4 %	-1 672
Medicinskt o tandv mtrl	0		0		0		
Övrig direkt produktion	0	-1	-9	-2	-7	865,3 %	-2
Fastighetskostnader	-2	-88	-10	-10	0	-88,3 %	-10
IT/MT poster	3	-43	-47	-40	-7	7,4 %	-40
Övriga poster	-12	-32	-50	-224	174	54,1 %	-224
Total	56	-5 420	-5 752	-6 505	753	6,1 %	-6 505
Total	56	-5 019	-5 327	-6 094	767	6,1 %	-6 094

3.2 Ekonomisk analys

Analys av avvikelser och förslag till åtgärder

Kostnadsslag /avvikelsområde	Analys - orsak till avvikelse	Aktivitet för att komma till rätta med avvikelser
Lönekostnader/övriga personalkostnader	Lägre kostnader för resor och kompetensutveckling för förvaltningens personal än budgeterat.	Positiv avvikelse - inga åtgärder.

Lönekostnader/övriga personalkostnader	Lägre kostnader för sammanträden för nämnden än budgeterat.	Positiv avvikelse - inga åtgärder.
Lönekostnader/övriga personalkostnader	Lägre arvodeskostnader för stödpersoner än budgeterat.	Positiv avvikelse - inga åtgärder.

4 Bilagor

4.1 Bilaga Budgetomfördelningar 2022

Inga budgetomfördelningar är gjorda under året.